

REDAKCJA

Plac Katedralny № 4.

Adres Telegraficzny: WILNO.—KURJER.

Skrzynka pocztowa № 96. — Telefon № 129

Redaktor przyjmuje od 1 do 2 po południu.

WARUNKI PRENUMERATY

wraz z tygodnikiem „Życie Naszycie”

	Rocznie	Półrocz.	Kwartal.	Miesięcz.
W WILNIE	8	4	2	— 70
Z PRZESYŁKĄ POCZTOWĄ	10	5	2.50	— 84
ZAGRANICĄ	14	7	4	— 1.50

Prenumerata przyjmuje się tylko za całe miesiące, licząc od 1-go.
Zmiana adresu 20 kop. — Za odwołanie do domu 10 kop. miesięcznie.
Listów niefrankowanych lub niedostatecznie opłaconych „Kurjer” nie przyjmuje.
Rękopisów — nie zastrzeżonych do zwrotu — nie przechowuje.

Za dołączenie prospektów do „Kurjera” 7 rub. od tysiąca, oprócz opłaty pocztowej

Ogłoszenia „Kurjer” drukuje tylko w języku polskim.

Ogłoszenia przyjmuje się tylko do godz. 12 w południe

REDAKTOR WOJCIECH BARANOWSKI.

KIEROWNICZKA LITERACKA ELIZA ORZESZKOWA.

SEKRETARZ LUDWIK ABRAMOWICZ.

Numer pojedynczy

5 kop.

Rękopisy i listy w sprawach redakcyjnych prosimy adresować: Do Redakcji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie. — Ogłoszenia, oferty i listy w sprawach prenumeraty prosimy adresować: Do Administracji „Kurjera Litewskiego” w Wilnie.

Numer pojedynczy

5 kop.

FABRYKA
Kakao i Czekolady

K. MIŚKIEWICZA

W WILNIE
róg Troickiej i Wileńskiej
FILJA
Prospekt Ś-to Jerski № 19Powiększona i zaopatrzona w
specjalne najnowszej konstruk-
cji maszyny, zakupione na wy-
stawie w Londynie do wyrobu
kakao. 34aPOLECA ODZNACZONE NAJWYŻSZAMI NAGRODAMI NA WYSTAWACH
KAKAO CZEKOLADĘ
dziennie świe-
że w puszkach
lub bez puszek
na wagę
śmietankową na
sposób szwajcar-
ski, z wyjątkiem
od 50 kop. funt

Opieszały przypiszą sobie winę,

jeżeli otrzymają gorsze miejsca

na rozpoczynających się w stycz-

niu 1910 r. bardzo reklamowanych

SEZONOWYCH JARMARKACH POD NAZWĄ

KONTRAKTY PODŁUG PRÓB I WZORÓW

„ZARZĄD T-wa KOMANDYT”

Warszawa. Galeria Luxemburga, Senatorska 29. Telef. (prow. 141-28) 73-78, 88-90, 88-51.

Teatr „EDEN”
Wielka 45.Artystyczny program!
Napoleon i księżna Hatzfeld, dramat historyczny. — Wodospady
w Danii. — Wyspy wulkaniczne w pobliżu Neapolu, wyjątkowo
piękny obraz. — Kapryśna panna, komedia, kolorowany. — Zech-
ciańska radzega i inne nowości. 2-1-472ana wyroby: włókniste, konfekcyjne,
galanterijne, sznuclarskie, norymberskie,
kosmetyczne, rymarskie, meblowe, materia-
ły piśmienne, zabawki, przybory fotografi-
czne, instrumenty muzyczne, automaty, apa-
raty, przybory graficzne, wyroby gospodar-
stwa domowego, żelazne, porcelanowe i fa-
jansowe, przybory oświetleniowe i opalowe,
przybory rzemieślnicze, — oraz artykuły
spożywcze itp.ZAKŁAD 2242a
POŁOŻNICO-GINEKOLOGICZNY
D-rów: Bajalskiego, Kabna, Maczow-
skiego, Rymczyńskiego i Waszkiewicza. Stale
loża. Wilno, Ulica Czysta № 3.

Teatr Polski. W niedzielę 29 listopada 1909 r.

W TEATRZE MIEJSKIM.

Pierwsze przedstawienie ludowe po
cenach od 10—60 kop. za bilet
O godz. 2-iej po poł.

„Kierownik szkoły”

komedia w 4 akt. O. Ernsta.

O godzinie 8-iej wieczorem

Pierwszy raz

„Doktor Zygmunt Łomski”

komedia w 3 akt. Benedykta Hertzga.

Sala koncertowa. Ogród Botaniczny.

Dyrekcja I. A. Szumana. Telefon 364.

Eustachego Odrobińskiego.

Wielka zabawa wieczorna. Rendez-vous elegancji świata.

Początek o godz. 10 wiecz. — Reżyser L. Gurewicz.

Teatr R. SZTREMERA Wielka № 74

Tydzień 10-ty.

ZMIANA OBRAZÓW

Treść

„ILUSTROWANEGO KALENDARZA KURJERA LITEWSKIEGO”

na rok 1910,

który opuści prasę w przyszłym tygodniu.

Józef Słowacki. Wiersz, z portret.

W setną rocznicę, z ilustr.

El. Orzeszkowa. O Lili, Róży i har-

narzach, z ilustr.

Miasta polskie o Słowackim.

L. Uziębło. O Euzejuszu Słowackim.

z ilustr.

A. M. Towarzystwa Rolnicze na Li-

twie i Białej Rusi, z portr.

Grunwald (500 l.) z ilustr.

Prawnik. Z dziedziny prawa.

Wł. Rogowski. Pamięci Chopina,

z ilustr.

Ludność polska na Litwie.

F. Rolnictwo w cyfrach.

N. R. Krzyże na Litwie, z ilustr.

Widz. Teatr w Wilnie, z portr.

Fr. Hryniewicz. Instytucje społecz-

ne i filantropijne w Wilnie, z

ilustr. i portr.

Wł. Dworaczek. Życie organizacyj-

ne i społeczne w Mińszczyźnie,

z portr.

Henr. Galle. Ruch literacki w 1909

roku, z portr.

Wł. Umiński. Podbój atmosfery, z

portr. i ilustr.

Poezje — Nowelle — Opowiadania — Humoreski

L. Choromańskiego, Garboga, Garszyna, B. Hertzga, Kl. Junoszy, Konr.

Machczyńskiego, A. M.skiego, Z. Różyckiego, L. M. Rogowskiego, N. Ronby, M.

Szukiewicza i innych.

Z ŻAŁOBNEJ KARTY. ZE ŚWIATA. KĄCIK HUMORYSTYCZNY.

Obszerny dział Informacyjno-Adresowy wszystkich 6-in gubernji Litwy i Białejrusi

OGŁOSZENIA.

Cena kalendarza w opr. rb. I, z przesyłką rb. I k. 35.

Zamówienia na kalendarz przyjmują: Administracja „Kurjera Li-

tewskiego” w Wilnie oraz wszystkie księgarnie miejscowe i zamiejscowe.

Czarnomorsko-Azowska Fabryka Konserwów

S. Falz-Fejn, Odessa.

Ostrzeżenie.

Konkurencja, usiłując zape-

wnić zbyt dla swoich wy-

robów, ucieka się do podra-

biania naszych banderoli.

Pp. spożywczy, pragnący o-

trzymać nasze pierwszo-

rzędne konserwy, raczą naj-

koniecznie żądać, aby kon-

serwy były opatrzone naszą

marką fabryczną.

PRZEDSTAWICIEL

Wład. S. RABINOWICZ

WILNO.

Adres fabryki:

Odessa, ul. Bałkowska № 179.

Sprzedaż we wszystkich sklepach

pierwszorzędnych.

12-8-410a

Wileński Klub Miejski dla osób ze sfer inteligentnych.

Dziś 29-go listopada

Pierwszy koncert symfoniczny

pod kierunkiem kompozytora Gałkowskiego.

Początek o godz. 9 wiecz. — Początek o godz. 9 wiecz.

Pozostałe bilety są do nabycia w kancelarii klubu, Ś-to Jerski prosp.

d. Pimienowa, od godz. 12 pp. 473a

WILEŃSKI

Bank Ziemski

podaje do wiadomości, że za nieopłacone raty ban-

kowe sprzedawane będą przez licytację

w I-ym terminie:

Majątki ziemskie

w gub. Kowieńskiej i Grodzieńskiej

we wtorek i grudnia.

445a

Bardzo pożyteczny produkt z CASCARASGRADA

„CASCARINE” LEPRINCE

WSKAZANIA: stałe zatwardzenia, choroby

wątrobiane; jako środek antyseptyczny dla

organów trawienia; przy zatwardzeniu w o-

kresie ciąży i karmienia; przeciw kamieniom

żółciowym. Zużywa się zwykle w pigułkach:

2 pigułki po jedzeniu lub przed użyciem się

na spoczynek. — Skład główny: 62, rue de la

Tour Paris. — Składy we wszystkich aptekach

i składach materiałów aptecznych. 419a

Akademia medyczna 12 czerwca

1892 r. Akademia Umiejętności

1 kwietnia 1892 r. i 9 lipca 1899 r.

Wyborny Koniak

Planat & Co

COGNAC.

Żądać w pierwszorzędnych Handlach

Win i Restauracjach. 61 1242

Sanatorium D-ra Solmana

Warszawa, Aleja Szucha 9.

Specjalność: leczenie chorób chirurgicznych i

kobięcych. Pobyt i opatrunki od rub. 3 do 5

dziennie. Ambulatorium od 12—1. 13a

Administacja

„KURJERA LITEWSKIEGO”

Dr. CZESŁAW BITNER

po długich i ciężkich cierpieniach zakończył życie w dniu 27 listopada r. b.

w Mosiewożach w gub. Grodzieńskiej.

Pochowanie zwłok odbędzie się w poniedziałek 30 listopada. O bolesnej

tej stracie zawiadamiają krewnych, przyjaciół i kolegów

Stroskani Matka, brat i siostry.

Ś. + P.

JULJAN WILCZEWSKI

po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Wilnie d. 19-go listopada i pocho-

wany na cmentarzu Rossa, o czym zawiadamia

1149

Stroskana rodzina.

Ś. + P.

JULJAN WILCZEWSKI

po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Wilnie d. 19-go listopada i pocho-

wany na cmentarzu Rossa, o czym zawiadamia

1149

Stroskana rodzina.

Narodowość i ojczyzna.

Zamieszczony poniżej artykuł pió-

ra jednego z miejscowych publicy-

stów porusza nader ciekawą kwestię,

którą wreszcie omówienie jest

palącą potrzebą, by myśl nasza poli-

tyczna nie błądziła się po manow-

cach. Otwieramy też chętnie łamy

naszego pisma dla dyskusji na ten

temat.

Niejedną już rozprawę napisano

na temat powyższy, niejedną pole-

mikę stoczono o te dwa pojęcia, do-

tychczas jednak nie ustalono jasne-

go poglądu, któryby wyznawany był

jako dogmat obowiązujący.

Jedni pojęcia te identyfikują;

drudzy przeciwnie zasadniczo je

rozróżniają.

Na tle sprzeczności w poglądach

wynikają bezustannie nieporozumie-

nia, prowadzące niejednokrotnie do

zaciętej walki w łonie społeczeń-

stwa i wywołujące niepotrzebny

rozdział.

Kwestia ta nabiera dziś cech

pewnej aktualności z powodu kan-

dydatury p. Wł. Rabskiego publi-

cysty warszawskiego na posła do

parlamentu niemieckiego. Kandy-

datura powyższa spotkała się z o-

porem społeczeństwa polskiego, któ-

re poczytuje kandydatowi za zię,

że opuścił oddawaną swą ojczyznę

„ścisłszy ją ojczyznę”, co dało po-

wód „Kurjerowi Porannemu” do wy-

stąpienia z efektywnym artykułem,

piornującym na „partykularny pa-

tryjotyzm”.

„Jeżeli tak dalej pójdzie — pisze

autor owego artykułu — doczekamy

się zapewne w następnych pokole-

niach zupełnego zaniku polaków, bo

w ich miejsce powstaną obcy sobie

i obojętni, mówiący po polsku po-

znaczący, mazurzy, prusacy, gór-

noślązacy, krakowianie, galicjanie,

królówiacy, podlasiacy, podolacy,

wołyńscy, wreszcie krajowcy ma-

loruscy, białoruscy i litewscy, z

których każdy się zasklepi w par-

tykularnych interesach, dążeniach,

sympatiach, antypatiach, celach i

hasłach swojej własnej dzielnicy”.

Zdanie przytoczone powyżej za-

sługuje na uwagę szczególniejszą z

tego względu, że wygłosił je nie

zapalony wieszcz polak, nie polityk

demokratyczno-narodowy, lecz or-

gan, będący wyrazicielem t. zw.

„postępowej” myśli polskiej. I dla-

tego właśnie, że autor nie jest wy-

znawcą katechizmu demokratyczno-

narodowego, lecz przeciwnie odrzuca

zupełnie „fantastyczne i mętne”, jak

się wyraża, hasła państwowości pol-

skiej, rozumowanie jego szwankuje

mocno, bo brak mu mocnej podsta-

wy programowej. Wylew uczucia,

choćby najbardziej gorącego i

sympatycznego nie zastąpi logi-

cznych przesłanek.

Program wszechpolski głoszący

hasło państwowości polskiej, jako

metafizyczną zasadą, że „żadna z

działni nie może mieć innych dą-

żeń i celów, jak tylko te, które są

ogólnem dobrem i wspólnemu od-

powiadają uczuciu”. Jest to, już

wyższa filozofia, której profan pa-

jąc w żaden sposób nie zdola.

O jakich też dążeniach i ce-

lach mowa? Jeżeli wyłączymy dzie-

dzinę życia kulturalnego, wspólne-

go bezwątpienia wszystkim pola-

kom, osiadłym nie tylko na terenach

ziem polskich, litewskich i ruskich,

lecz nawet rozsiągnię po Rosji i A-

meryce, nie znajdziemy żadnego po-

litycznego wskazania, a priori oba-

wiązującego do solidarnego jego wy-

znawania i wcielania w czyn.

Każdy z trzech zaborów żyje

pod względem politycznym życiem są-

modzielnym, związany wspólnością

interesów z tem państwem, którego

część składową stanowi i swój pro-

gram musi nagiąć do wymagań po-

lityki państwowej, o ile, rzecz pro-

sta, nie stoi na stanowisku irra-

tystycznym, co zresztą, jak wi-

dzieliśmy, „Kurjer Poranny” wy-

klucza również. Jakże sprowadzić

do jednego mianownika dążenia i as-

5-10 rubli dziennie
może zarobić każda doro-
ża osoba, posiadająca po-
łe godzin wolnego czasu

Bardzo solidny interes!

Wszystkie szczegóły bez-
płatnie i franko, a wie-
cej bez ryzyka.

Adres: L. i E. Metz i S-ka
oddz. 8. Warszawa, Marszał-
kowska 130.

3-8-1920

Kalendarzyk Kieszonkowy

Informacyjny na rok 1910

z notatnikiem, planami teatrów i działem adresowym m. Wilna. **Cena w opr. płóc. 15 k.**

Do nabycia we wszystkich księgarniach i składach materiałów piśmiennych.

Skład główny w księgarni Józefa Zawadzkiego w Wilnie.

UWADZE PAŃ! Pâte Nippon

(Krem japoński dla twarzy, Szedewr kosmetyki)

„Pâte Nippon” nie może być porównywany z żadnym europejskim kremem. Dobrym jest nie tylko dla tego, że oddaje wielką korzyść, ale i dla tego, że usuwa wielką szkodę, wyrządzoną używaniem poprzednio kosmetykami.

„Pâte Nippon” niezbędny jest dla pań, jak słońce, jak powietrze.

„Pâte Nippon” ochronia skórę od zgrubienia i rozpekania, chroni od działania ostrych, zimnych wiatrów i pyłu; usuwa opalenia i piegi.

„Pâte Nippon” należy używać wszędzie, gdzie świeci słońce i dmie wiatr, żadna woalka nie ochroni was, panie, tak, jak „Pâte Nippon”.

„Pâte Nippon” wzmacnia i konserwuje mięskuly, nadaje skórze czystość i miękkość. Użyjcie — nie pracujcie, a zadowolicie.

„Pâte Nippon” ożywia wędzące tkanki ciała, odmładza skórę, nadając jej świeżość i kolor młodzieńczy. Wyglądza i niszczy wstrętne marszczki.

Żądajcie więc, Państwo, we wszystkich składach perfumeryjnych i aptekach „Pâte Nippon”! Który wam sprawi radość, szerokość i da młodość i piękność.

Skład główny: „T-WO NIPPON”, Petersburg, Newski просп. 110/110, telefon 295-15.

Po nadaniu adresu, bezwzględnie otrzymacie bezpłatnie książkę znaną imięj japoński Joczycywar Masakado: „DLACZEGO JESTEM TAK PIĘKNA I MŁODA”.

28—24—651a

„NOWA GAZETA”

Jedyny w Królestwie Polskiem wielki organ postępowy i demokratyczny poświęcony polityce, sprawom społecznym, ekonomicznym oraz literaturze i sztuce.

Wychodzi dwa razy dziennie z licznemi dodatkami.

„Nowa Gazeta” przez zasadniczej treści, obejmując następujące dodatki:

- I. **„Gazeta Handlowa”**
poświęcony sprawom handlowo-ekonomicznym.
Dwa tygodniowe dodatki: Literacko-artystyczne p. n.
- II. **„Literatura i Sztuka”**
i popularno-naukowy p. r
- III. **„Nauka i życie”**
tygodniowy
- IV. **Dodatek powieściowy**
układu książkowego, zawierający wybór najlepszych powieści,
oraz artykuły i korespondencje prowincjonalne, stale zamieszczone w dodatku n. n.

V. „Echa Prowincjonalne”.
Całość składa się na pismo, które tak trzęsąc, jako też objętością przewyższa wszystkie inne pisma, wychodzące w Warszawie.
„Nowa Gazeta” помещается в разныхздаілах 3 повісех.
„Nowa Gazeta” jest w zakresie spraw politycznych i społecznych organem najaktualniejszym. W zakresie literatury, sztuki i nauki jest jedynym piśmem codziennym, w pełni uwzględniającem wszystkie prądy w tych dziedzinach.
„Nowa Gazeta” ofiaruje swym prenumeratorom jako premjum za drobną dopłatą „Wielki Atlas Królestwa Polskiego”.
Redaktor naczelny **St. A. Kempner.**
Redaktor literacki **J. Lorentowicz.**
Prenumerata wynosi:
miejscowa rocznie rb. 9, półrocznie rb. 4.50, kwartalnie rb. 2.25.
miesięcznie kop. 75, a nadto 10 kop. miesięcznie za odoswzenie; na prowincję rocznie rb. 11, półrocznie rb. 5.50, kwartalnie rb. 2.75, miesięcznie kop. 95 (w Łodzi z odoswieniem do domów miesięcznie rb. 1); za granicą: za markami miesięcznie rb. 1.60.
GLÓWNA ADMINISTRACJA I KANTOR
Warszawa — ulica Szpitalna № 10
Telefonu № 82 76 — Nadto filje. 2-1-1384

ZENITH
najdokładniejszego zegarki

Wylężona sprzedaż dla m. Wil-
na w składach zegarków
M. Podzelwera, ul. Niemiecka
i P. Tojbina, Wielka.

15-8-926

KURTKI SKÓRZANE
 karne i kolorowe na flaneli i fu-
 ze do nabycia w fabryce nie-
 przemakalnego ubrania

M. LEWINKAHANA
 ilno, ulica Wielka Ję 20
 ugie, piętro, wejście ze skrzy-
 a paradnego, naprzeciwko 2-go
 gimnazjum.

ielki wybór wszelkich gatun-
 ow odzież nieprzemakalnej i
 burek.

zyjnują się zamówienia. Ceny

BORAX L
 PLYN KREM

Ochronny do twa- dla cery chro-
 rzy przeciw pry- powatej, przeciw
 szocom, wągrom świado-
 i wszelkim zaka- bliń, i wszelkim
 żeniom cery. zaozerznięt.

Odształt, wybiela i udelikatnia.

Nader ważne dla Pań i dla Pań
 Gł. skład apteczki Zamenhofa, War-

OGŁOSZENIA DROBNE
Nauka i wychowanie

Doświadczona nauczy
patentem 8-1u kl. gimnazjum
przygotować z powodzeniem
daje korepetycje. — Zwracać się
pismieniem: ul. Wileńska d. № 18
m. 9. 3-2-114

Daje lekcje muzyki, przed
miotów oraz korepetycje
Wileńska 25-10. 2-2-114

Lekcje wyższej matematyki
udziela nauczyciel (u-
niwersytet paryski). Zwierza
niec. Miła 3-4. 3-3-111

Polka z wybornym angielskim
(kilkoletnie studja w
Anglii) niemiecki, rysunki, ma-
lar- **Niemka** z trzydziestolet-
stwem. **Biuro Wojewódzkiej, Wilno, Sie-**
mionowska 4, tel. 236. 116.

Sprzedam suknię białą,
balową, kryta
tiulem, raz używaną, za 50 rb.
Kalwaryjska 21 m. 5, do godz.
2 pp. 3-3-114

Interesa handl. i majątk.

Do sprzedania na A^u
naprzeciw kościoła św. Piotra
domy i place rozmaitej wielkości
z owocowymi drzewami i wspaniałym
widokiem na miasto
w stronę Werek. — Szczegóły
tęże...

Sprzedają się domy murowane i drewniane, nowe, z ogrodem owocowym. — Szczegóły: Dworcowa

№ 2 (magazyn mebli). 462

Posady i prace.

a) Poszukiwane:

Wierzący, uczciwy, sumienny, pełniący dotychczasowo obowiązki inkasera w pierwszorzędnym firmach, poznamiony z inkasem pocztowym.

wym, kolejowym i operacjami bankowymi, poszukuje odpowiedniej posady stałej, lub na godzinę. Przyjaby również posadę magazyniera, ekspedytora i t. p. Liczne rekomendacje osób powa- żnych, jako też chlubne świade- ctwa firm solidnych mogą być przedstawione. Łaskawe oferty uprasza się składać w Admini- stracji „Kurjera Litewskiego” -

Poszukuje posady buchaltera lub korespondenta, w językach: polskim i rosyjskiem lub zajęcia na godnym. Oferty: „Kurier Litewski” 0000.

Różne.

Dentysta Nowiński.
Gabinet elektryczno-dentystyczny.
y. Sztuczne zęby bez podnie-
ienia, nie usuwając korzeni.
żne plomb. Wyrycie zęb-
ez bólu. Wilno, prospekt S-10
erski 46, dom Makiejewa, na
arterze. 23-0-4544

Stworzony został Hotel Pensjonat w Warszawie, Sienna № 5, telefon 14-42, urządzący z komfortem nowoczesnym. — Cecylja Whitowska. Pokoje od 1.60 do 3.50. — trzymanie dzienne 1.60. — Mięciźnie ustępstwo. — Winds, or

Pracownia Artystyczna
Kamieniarska
Pawłowskiego, Wilno; Pol-
ska 24, posiada na składzie, wiel-
ki wybór pomników od 5 do 500
cm i wyżej. Obstalunki według
najwykintlejszych wymagań.
Wykonanie surowe. 10-1-10